قدرت رو به افزایش تبهکاران ثروتمند

سالانه ۷ میلیارد دلار از طریق قاچاق انسان به جیب باند های تبهکاری سرازیر می شود

در اروپای شرقی، عده ای سودجود، به طور قاچاق دختران را از طریق کشورهای منطقه بالکان به کشورهای دیگر جهان انتقال می دهند و آنان را به عنوان بردگان جنسی به فروش می رسانند. روس ها از طریق جزایر کوچکی در اقیانوس آرام که در آنها صدها بانک وجود دارد اما از چیزهایی مثل جاده در آنها اثری به چشم نمی خورد، پول های غیرقانونی خویش را تطهیر می کنند. سلاطین مواد مخدر کلمبیا به چنان شروت های هنگفتی دست می یابند که به کمک آن می توانند یک زیردریایی ساخت شوروی را برای انتقال کوکایین به ایالات متحده آمریکا بخرند.

طی دهه بعد از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جرایم و جنایات بین المللی – که دولت ها تازه به فکر مقابله با آن افتاده اند – به شدت افزایش یافته است. با وجود این، بدیهی است که جهانی شدن جرم و جنایت از پیامدهای منطقی زوال کمونیسم است.

کاپیتالیسم و کمونیسم، ایدئولوژی هایی که به عنوان قید و بندهای فکری آمریکایی ها و شوروی ها مورد استفاده قرار گرفت، به آنان امکان داد تا استفاده از عوامل نامطلوب برای پیشبرد جنگ سرد خود را توجیه کنند. هنگامی که این اتحادها از هم پاشید، عوامل مزبور برای حفظ یا گسترش مواضع خود به فکر یافتن راه های دیگر افتادند. بدل شدن اعضای سرشناس حزب کمونیست به گانگسترها و پول شویندگانی در جمهوری های شوروی سابق و منطقه بالکان از جمله بارز ترین نمونه های این دگرگونی به شمار می روند.

آنگولا نیز نمونه دیگری است. جنگ داخلی آنگولا به عنوان تلاشی برای روی کار آوردن

یک حکومت کمونیستی یا دموکراتیک آغاز شد، اما همچنان ادامه دارد و این در حالی است که هزینه های آن توسط همان نفت و الماس هایی تأمین می شود که زمانی ابرقدرت ها را شیفته خود ساخته بود. (طبق یک گزارش سازمان ملل، الماس های مزبور از طریق شبکه ای که توسط یک مترجم ارتش شوروی سابق رهبری می شود، به خارج از آفریقا قاچاق می گردد.) عامل دیگری که در گسترش جرایم و جنایات بین المللی مؤثر بود نه به دست نشاندگان، بلکه بین المللی مؤثر بود نه به دست نشاندگان، بلکه

بعضی از سازمان های مافیایی چنان ثروتمند و صاحب نفوذ شده اند که می توانندیك زیردریایی را برای انتقال کالای قاچاق نقداً بخرند!

به گردانندگان اصلی مربوط می شد. در اتحاد شوروی، با رو به ضعف نهادن سلطه و کنترل حزب کمونیست، خود مقام ها در صدد دستیابی به منابع تازه ثروت و قدرت برآمدند. گفتنی است ضعف کنترل حزب کمونیست باعث شد خط موجود میان مقام های مسؤول و کسانی که خارج از چهارچوب قانون عمل می کردند، تار شود. چنین چیزی به هیچ وجه در تاریخ تازگی

چنین چیزی به هیچ وجه در تاریخ تازگی ندارد، امادر کشوری برخوردار از یک زرادخانه عظیم نظامی، تازگی داشت. طی دهه گذشته، بخش اعظم درگیری آمریکا با بلوک شوروی سابق همانا تلاش برای جلوگیری از انتقال

تجهیزات نظامی و سلاح های انهدام جمعی- و یا دانش فنی آنها- به رژیم های ناسازگار، تروریست ها یا شبکه های تبهکاری بوده است.

پایان جنگ سرد افزایشی ناگهانی در رشد اقتصاد و مالیه بین المللی نیز پدید آورد. ولی حرکت کشورهای ثروتمند به سوی یک اقتصاد جهانی جدید و بازتر – از طریق رشد ارتباطات و کاهش موانع مالی و تجاری – نیز یک کازینو یا استراحت گاه جهانی به وجود آورد که در آن پول می توانست به سهولت و به سرعت رد و بدل گردد. اگر بتوان گفت که این فروپاشی دیوار برلین بود که جا به جایی نسبتاً نامحدود مردم را موجب شد، می توان گفت که رشد این کازینو بود که جنایتکاران را قادر کرد مال و ثروت همواره در حال افزایش خویش را پنهان و جا به جا کنند.

امروزه قدرت تبهکاران بسیار ثروتمند برای غلبه بر کشورهای ضعیف، یکی از چالش های واقعی موجود پیش روی دولت بوش به شمار می رود. در گزارشی که از سوی "شورای اطلاعات ملی (نهادی متشکل از مقام های اطلاعاتی ارشد که با سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا، سیا، همکاری دارند) و کارشناسان خارجی تهیه شده است قدرت این تبهکاران در ردیف خطرهای تازه ای جای گرفته است که امنیت آمریکا را تهدید می کند. البته جنایات سازمان یافته سنتی از قبل وجود داشت منتها اکنون گسترش بیشتری پیدا کرده است.

استیفن هندلمن، نویسنده کتاب "رفیق جنایتکار: مافیای جدید روسیه" (چاپ۱۹۹۵، انتشارات دانشگاه ییل)، می گوید وقتی که اتحاد شوروی فروپاشید طومار بخش اعظم نهادهای آن نیز در هم پیچیده شد. به گفته او، گروه های

تبهکاری که در واپسین روزهای حیات نظام کمونیستی پدیدار گشته بودند جاهایی را که دولت ها رها کرده بود، گرفتند. او می افزاید این مافیا درست در سال ۱۹۹۱ خلق نشد بلکه از قبل وجود داشته و در ارتباط تنگاتنگ با مقام های دولت بوده است.

به دنبال فروپاشی دیوار برلین، شخصیت های سایه در شرق و غرب در راستای برقراری ارتباط با همدیگر، درنگ را جایز ندانستند. اعضای مافیاهای قدیمی ایتالیا و تازه تأسیس روسیه مرتباً در شهرهایی چون پراگ، بوداپست، وین و برلین دیدار می کردند. پلیس از قضیه با خبر بود ولی در واقع کاری از دستش بر نمی آمد. یک تصویر منتشر شده در اوایل دهه ۱۹۹۰ گویای این واقعیت بود. این تصویر مأموران ضعیف پلیس را نشان می داد که با اتومبیل های درب و داغان ساخت اروپای شرقی مرسدس های شیک مورد علاقه تازه به دوران رسیده ها را تعقیب می کردند.

به گفته هندلمن، این گروه های تبهکار در تشکیلات دولتی محلی، منطقه ای و سپس مرکزی نفوذ کردند. در عین حال، غرب به امید درآمدن جوامع کمونیستی به صورت دموکراسی های مبتنی بر بازار آزاد و نیز به امید سرمایه گذاری ثروتمندان جدید در کشورهای خودشان، به ارایه کمک های خود ادامه می داد. ولی برعکس، روشنفکران و اندیشمندان قدیمی تضعیف گردیده و مستعد اخذ رشوه شده بودند. طبقه متوسط جدید و ثروتمندان کلان به منظور دوری گزیدن از بانک های نامطلوب و مالیات های ناممکن، پول های خویش را به خارج منتقل ساختند.

هندلمن گفت: "ما گمان می کردیم مزایای حاصل از پول هایی که در اختیارشان قرار می دهیم سرانجام طبقات پایین تر را نیز شامل خواهد شد، ولی در عمل دیدیم که این پول ها از خارج سر درآورد."

ردپای این پول هارانمی توان گرفت. به طور مثال، قبرس به جایگاه مناسبی برای نگهداری پول های روس ها و رژیم اسلوبودان میلوشوویچ یوگسلاوی – که اخیراً در دادگاه بین المللی لاهه محکوم شد – تبدیل گردیده است. در حال حاضر، دولت این جزیره در باره سرچشمه های پول هایی که در بانک های متعدد آن به امانت سپرده شده است، بررسی های

دقیق تری انجام می دهد ولی تاکنون تلاش برای پیدا کردن منشاء دارایی های میلوشو و یچ تقریباً امکان ناپذیر بوده است. هندلمن معتقد است که اگر قبرس درهای خود را به روی این پول ها ببندد، روس ها به جاهای دیگری چون وانواتو، لندن، یا نیویورک روی خواهند آورد.

گزارش "فرایند های جهانی ۲۰۱۵ " که در آن درباره قدرت تبهکاران ثروتمند هشدار داده شده است، در خصوص میزان این اقتصاد نامشروع می گوید: "قاچاق تریاک همچنان در مرتبه اول قراردارد و درآمد سالانه حاصل از آن بین یکصد میلیارد تا سیصد میلیارد دلار برآورد می شود. به عنوان مقایسه می توان گفت درآمد ناشی از سرقت اتومبیل در آمریکا و اروپا چیزی حدود نه میلیارد دلار برآورد می شود و طبق همین گزارش درآمد ناشی از قاچاق به سرعت در حال افزایش انسان به هفت میلیارد دلار می رسد. "مرگ یکپارچگی عمومی" مستقر در واشنگتن برآورد می کند که عمومی" مستقر در واشنگتن برآورد می کند که یک سوم سیگارهای صادراتی در بازار سیاه به فروش می رسد.

هزینه های کمتر محسوس دیگری نیزوجود دارد. گزارش ۲۰۱۵ برآورد می کند که هزینه سالانه فساد به پانصد میلیارد دلار (یک درصد اقتصاد جهانی) می رسد که به صورت رشد کندتر، سرمایه گذاری خارجی کمتر و منافع و بازدهی های کمتر جلوه گر می شود.

در این صحنه پر از ابهام، سیاستمداران می کوشند جرایم و جنایات را مشخص سازند

و جنایتکاران را مجازات و کنترل کنند. سازمان ملل توافقنامه هایی علیه جرایم و جنایات جدید منعقد ساخته است. یک نیروی ضربت سازمان عمران و همکاری های اقتصادی همه ساله فهرستی از پول شویندگان انتشار می دهد و اتحادیه اروپا بر آن است تا جرم قاچاق انسان را تعریف کرده و منابع لازم برای مقابله با جنایتکارانی که همه ساله حدود پانصد هزار نفر انسان را قاچاق می کنند، فراهم آورد.

"تامس بودستورم"، وزیر دادگستری سوئد، که در نیمه نخست سال جاری رهبری اتحادیه اروپا را برعهده داشت، بیش از هرچیزنگران ده ها هزار زن روسپی یی است که عمدتا از کشورهای فقیر مشرق زمین به اروپا قاچاق می شوند. در سارایوو، بودستورم به زنی برخورد کرده بود که می گفت تا آن زمان هجده بار به "فروش" رسیده است.

بودستورم گفت: "فکر می کنم همه ما از شنیدن این که برده داری عملاً در اروپا رواج دارد در شگفت شدیم. بوسنی به تازگی درگیر جنگ بوده است و لذا امکان آن را ندارد که کنترلی در این زمینه معمول دارد. ولی درباره اروپا چه می توان گفت؟ در سوئد؟ در هلند؟ آنان انسان ها را می فروشند. در پاسخ به این سوال که چه تعداد انسان و توسط چه کسانی قاچاق می شوند، بودستورم گفت که حقیقت امر هنوز کاملاً روشن نشده است.

منبع: نیویورک تایمز۲۶ - اوت۲۰۰۱

